

Norges Verdensarv
Postboks 181
7361 Røros, Norge

+47 72 41 00 30
post@norgesverdensarv.no
www.norgesverdensarv.no

Styremøte i Norges Verdensarv 15. mars 2016

Sak 07/2016 Nordisk Verdensarv

Nordisk samarbeid om verdensarv startet i 1995 da den første nordiske verdensarvkonferansen ble avholdt. Nordisk verdensarvkonferanse har blitt arrangert hvert år siden på rundgang mellom de nordiske landene.

På den nordiske konferansen på Kronborg i 2009 ble det bestemt at det skulle etableres en nordisk nettverksgruppe eller styringsgruppe med to representanter fra hver av de nordiske landene. Gruppen skulle først og fremst støtte vertskapsstedet med å arrangere konferansen.

Flere ganger har medlemmer i styringsgruppen pekt på svakheter ved dagens ordning og etterlyst et mer formalisert nettverk. De siste to årene har medlemmene arbeidet for å etablere det nordiske samarbeidet som en formell, men enkel organisasjon. Den nordiske konferansen har hatt god oppslutning og det er først og fremst for å sikre at dagens virksomhet kan fortsette og utvikles videre at det legges opp til en formalisering. Nordic World Heritage Association planlegges nå stiftet under den nordiske konferansen på Island i september i år.

I dag er det de nasjonale verdensarvorganisasjonene eller de nasjonale nettverkene som oppnevner medlemmer til det nordiske nettverksstyret. Forslaget er at den nordiske organisasjon skal bygge på de eksisterende nasjonale organisasjonene/nettverkene. Styringsgruppen vurderer at det ikke er behov for at stedene behøver å være medlem i både en nasjonal og en nordisk organisasjon. En nordisk organisasjon med bare fem medlemmer ved å bygge på de nasjonale enhetene gjør den enkel og lite kostnadskrevende å administrere.

Siden det er den nasjonale organisasjonen som er medlem av den nordiske organisasjonen blir det også den nasjonale organisasjonen som skal betale kontingenten. Den skal holdes på et minimum slik at den nye nordiske organisasjonen ikke blir en stor økonomisk belastning. Styringsgruppen foreslår at kontingenten blir på € 100 x med antall verdensarvsteder. For Norges Verdensarv vil det innebære en samlet årlig kostnad på ca. kr. 8.000.

Det kan reises spørsmål ved behovet for en Nordisk organisasjon. Først og fremst går forslaget ut på å formalisere det arbeidet som gjøres i dag. En formell organisasjon er

Norges Verdensarv skal ivareta og fremme de norske verdensarvstedenes fellesinteresser og bidra til bevaring og utvikling i samsvar med UNESCOs Verdensarvkonvensjon og beste praksis.

planlagt slik at den ikke skal drenere energi fra de nasjonale verdensarvorganisasjonene og nettverkene ut over det som allerede gjøres.

Å omdanne nettverket til en organisasjon gir imidlertid noen fordeler:

- Som et uformelt nettverk er det ingen som har en reell forpliktelse. Slik det er nå er roller og ansvar uavklart og det er en usikkerhet om kontinuitet. I dagens nettverk er det heller ingen institusjonell hukommelse. I arbeidet med å planlegge og gjennomføre den nordiske konferansen blir det hvert år utført mye unødvendig ekstraarbeid med å finne informasjon om tidligere arrangementer og oppdatering av kontaktlister. En formalisering med ansvarliggjort rolleavklaring og et enkelt vedlikehold av et arkiv, bør etter hvert føre til en forenkling og en sterkere profesjonalisering.
- Et hovedargument for formalisering har vært behovet for å kunne søke om tilskudd om ekstern finansiering. Et uformelt nettverk har ikke en slik mulighet.

Kapasiteten og økonomien til det enkelte vertskapssted har vært varierende. Kvaliteten på arrangementet har også vært varierende. Med en registrert nordisk organisasjon åpner det seg nye muligheter for en finansiering som den nasjonale organisasjonene ikke har tilgang til. Det gjelder blant annet tilskuddsordninger gjennom Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd og EU.

- Flere av nettverkets medlemmer har fremholdt ønske om å legge til rette for et sterkere samarbeid mellom verdensarvstedene for å fremme kapasitet og kompetansebygging. Antall verdensarvsteder på nasjonalt nivå er ofte ikke tilstrekkelig til å kunne etablere relevante utdanningsprogrammer, kurs eller ordninger for erfaringsutveksling. Derimot utgjør antall verdensarvsteder i de nordiske landene en mengde der man lettere kan finne partnere med relevante problemer og utfordringer. Den nordiske samarbeidstradisjonen, sammen med nordiske finansieringsordninger, kan gjøre slikt samarbeid enklere å realisere.
- UNESCO har ønsket at det nordiske nettverket blir omdannet til en registrert organisasjon. Som en internasjonal organisasjon gir det UNESCO en mulighet til et formelt samarbeid og til å bli hørt på en måte som de nasjonale organisasjonene etter regelverket ikke har.

Styringsgruppen i det nordiske nettverket har foreslått at Nordic World Heritage Association blir registrert med samme forretningsadresse som Norges Verdensarv.

Forslag til vedtak:

- Et forslag om Norges Verdensarvs deltaking i en nordisk verdensarvorganisasjon legges fram for årsmøtet i 2016.
- Styret i Norges Verdensarv stiller seg positiv til at Nordic World Heritage Association blir registrert med samme forretningsadresse som Norges Verdensarv.